

JUNGTINĖ CENTRINĖ KREDITO UNIJA
ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO TAIŠYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jungtinės centrinės kredito CKU (toliau – CKU) Elektroninių paslaugų teikimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reguliuoja CKU ir jos narių kredito unijų (toliau – KU) elektroninių paslaugų sistemos (toliau – Sistema) naudojimą, teisių naudotojams suteikimą, elektroninių paslaugų sutarčių sudarymą ir CKU/KU kaip sistemos valdytojo ir sistemos naudotojų bendrąsias teises ir įsipareigojimus.
2. Taisyklės parengtos remiantis Lietuvos Respublikos centrinių kredito unijų įstatymu, Lietuvos Respublikos bankų įstatymu, Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymu, Lietuvos banko valdybos teisės aktų keliamais reikalavimais bei gerąja finansų įstaigų praktika.
3. Šios Taisyklės yra neatskiriama CKU/KU Bendrųjų finansinių paslaugų teikimo taisyklių dalis. Naudotojų instrukcijos naudojimuisi sistema, saugos reikalavimai ir kiti specialūs reikalavimai gali būti nustatyti kituose CKU/KU vidaus dokumentuose. Sistemos naudotojai turi būti supažindinti su šiais dokumentais, kai juose yra nuostatos, reglamentuojančios naudojamą sistemą.
4. Sistemos naudotojais gali būti:
  - 4.1. Kredito unijos CKU narės;
  - 4.2. Kredito unijų CKU narių nariai fiziniai ir juridiniai asmenys, taip pat klientai be privalomos narystės;
  - 4.3. Lietuvos Respublikoje įsteigtos kredito unijų asociacijos;
  - 4.4. Kitos Lietuvos Respublikoje įsteigtos finansų įstaigos.
5. Taisyklių 4.1. – 4.3. punktuose nurodyti asmenys gali naudotis sistema sudarę su CKU/KU elektroninių paslaugų sutartį ir įvykdę CKU/KU nustatytus kliento pažinimo ir pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimus. Prieš elektroninių paslaugų sutarties sudarymą CKU/KU darbuotojas įvertina, ar paslaugų teikimas tokiam klientui neprieštarauja CKU/KU interesams, ar klientas atitinka narystės unijoje kriterijus, ar CKU/KU turi galimybę tinkamai įvykdyti klientų pažinimo ir pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos reikalavimus.

II. SĄVOKOS

6. **Atpažinimo priemonės** – atpažinimo kodas, slaptažodis, trečiųjų šalių išduota saugi mobiliojo elektroninio parašo priemonė ar trumpąją žinutę (SMS) gaunamas kodas, reikalingi kliento/kliento įgalioto asmens tapatybei nustatyti, operacijoms patvirtinti sistemoje.
7. **Autentiškumo patvirtinimas** - procedūra, kuria CKU/KU tikrina Kliento tapatybę arba mokėjimo priemonės, įskaitant jos personalizuotus saugumo duomenis, naudojimo teisėtumą.
8. **Darbo diena** – diena, kai CKU/KU ir/ar finansų (atsiskaitymo) centras, tarpininkaujantis CKU/KU teikiant mokėjimo paslaugas ir apdorojantis mokėjimo atitinkama valiuta nurodymo duomenis vykdo veiklą, būtiną atliekant mokėjimo operacijas. CKU/KU mokėjimo nurodymus pervesti lėšas iš vienos sąskaitos CKU/KU į kitą sąskaitą CKU/KU vykdo kiekvieną dieną, o mokėjimo nurodymus pervesti lėšas į sąskaitas kitose kredito įstaigose vykdo tik darbo dienomis.
9. **Elektroninės paslaugos** – mokėjimo paslaugų teikimas CKU/KU paslaugų internetu elektronine sistema pagal kliento sudarytą sutartį su CKU/KU;
10. **Išrašas** – CKU/KU dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie sąskaitoje atliktą mokėjimo operaciją (-as) per tam tikrą laikotarpį, likutį tam tikrai datai ;
11. **Klientas** - fizinis ar juridinis asmuo, CKU/KU narys ar asocijuotas narys ir/arba be narystės CKU/KU teisėtai besinaudojantis CKU/KU elektroninėmis paslaugomis.

12. **Kliento įgaliotas asmuo** – kliento juridinio asmens atveju sutartyje nurodytas fizinis asmuo, kuriam suteikiamos sutartyje Sistemoje nurodytos teisės veikti kliento vardu, kliento fizinio asmens atveju nurodytas kitas fizinis asmuo, kuriam suteikiamos sutartyje Sistemoje nurodytos teisės.
13. **Patvarioji laikmena** – laikmena, kurioje asmeniškai Klientui skirta informacija saugoma taip, kad su ta informacija būtų galima susipažinti informacijos paskirtį atitinkančiu laikotarpiu, ir iš kurios laikoma informacija atgaminama jos nekeičiant.
14. **Naudotojas** – CKU/KU Klientas, sudaręs sutartį su CKU/KU dėl elektroninių paslaugų teikimo.
15. **Sutartis** – elektroninių paslaugų teikimo sutartis. Šios taisyklės yra neatsiejama sutarties dalis.

III. TECHNINĖS IR PROGRAMINĖS ĮRANGOS REIKALAVIMAI

16. Klientas / kliento įgaliotas asmuo, pageidaujantis naudotis sistema, turi naudoti kompiuterį, kuriame įdiegta interneto naršyklė, kompiuteris yra prijungtas prie interneto tinklo.
17. Kliento naudojamai programinei ir techninei įrangai keliami reikalavimai, būtini siekiant tinkamai naudotis sistema, yra pateikiami CKU/KU interneto svetainėje arba pateikiami klientui sudarant elektroninių paslaugų sutartį. CKU/KU turi teisę savo nuožiūra nustatyti minimalius programinės ir techninės įrangos reikalavimus, kurių neatitinkant, klientui teisė naudotis sistema nesuteikiama arba suteikta teisė apribojama ar panaikinama.
18. Prie vienos kliento paskyros vienu metu prie sistemos jungtis gali tik vienas asmuo. Prieš jungiantis kitam asmeniui, anksčiau prisijungęs asmuo turi atsijungti iš sistemos. Esant aktyviai paslaugų sesijai, prisijungus antram asmeniui, ankstesnė paslaugų sesija nutraukiama, o CKU/KU neatsako už dėl to atsiradusius kliento nuostolius.
19. Saugaus naudojimosi reikalavimai pateikiami www.kreda.lt

IV. NAUDOJIMASIS SISTEMA

20. Sudarydamas elektroninių paslaugų teikimo sutartį, klientas (tiek fizinis, tiek juridinis asmuo) gali nurodyti neribotą skaičių naudotojų, kurie sistema tvarkys kliento sąskaitas (būtinai pagrįsdamas tokį didelį naudotojų skaičiaus poreikį). Sistemoje užregistruotiems naudotojams galima suteikti skirtingas operacijų atlikimo teises ir limitus.
21. Klientas elektroninių paslaugų sutartyje nurodo, kokios operacijų atlikimo teisės suteikiamos ir kokie limitai nustatomi naudotojui, kokias sąskaitas jis galės tvarkyti, kokius prašymus CKU/KU teikti ir kokias sutartis sudaryti.
22. CKU/KU naudotojo (-ų) pateikto mokėjimo nurodymo sąlygas vykdo ar sutartį sudaro tik tuomet, jei mokėjimo nurodymą ar elektroniniu būdu sudaromą sutartį yra patvirtinęs bent vienas naudotojas, turintis teisę tvirtinti mokėjimo nurodymą ar pasirašyti elektroniniu būdu sudaromą sutartį.
23. Naudotojams suteikiamos tokios apimties teisės:
  - 23.1. Peržiūra - suteikia teisę tik peržiūrėti turimas sąskaitas, jų likučius, atliktas operacijas
  - 23.2. Formavimas – suteikia teisę peržiūrėti turimas sąskaitas, likučius, atliktas operacijas ir sukurti mokėjimo nurodymus, sudaryti sutartis;
  - 23.3. Administratoriaus - suteikia peržiūrėti turimas sąskaitas, likučius, atliktas operacijas, sukurti mokėjimų nurodymus, tvirtinti sukurtus mokėjimų nurodymus, pasirašyti sutartis.
24. Naudojantis sistema galima:
  - 24.1. sužinoti savo sąskaitų likučius;
  - 24.2. sužinoti savo sąskaitų likučius už pasirinktą laikotarpį;
  - 24.3. gauti operacijų sąrašą už pasirinktą laikotarpį;

- 24.4. atlikti mokėjimo pervedimus į kitą Lietuvoje arba kitoje SEPA (ang. Single Euro Payment Area) erdvei priklausančioje valstybėje veikiančią kredito įstaigą;
- 24.5. sudaryti terminuoto indėlio sutartį;
- 24.6. mokėti komunalinius mokesčius;
- 24.7. gauti žinutes/pranešimus iš unijos;
- 24.8. atlikti kitas operacijas, kurias yra galimybė atlikti naudojantis sistema.
25. Operacijų atlikimo instrukcijos yra pateikiamos sistemoje, o klientui pageidaujant – papildomai pateikiamos jam patvariojoje laikmenoje.
26. Klientas/kliento įgaliotas asmuo gali naudotis sistema visą parą, prisijungus interneto svetainėje adresu <https://e.kreda.lt>

V. LIMITŲ NUSTATYMAS IR KEITIMAS

27. Naudotojui nustatomi vienos dienos ir vieno mėnesio limitai. Limitai gali būti nustatomi kiekvienam kliento naudotojui individualiai pagal įvertintus jo poreikius.
28. Vienos dienos operacijų limitas – didžiausia pinigų suma, kurios neviršydamas naudotojas gali atlikti operacijas per vieną CKU/KU darbo dieną.
29. Vieno mėnesio operacijų limitas – didžiausia pinigų suma, kurios neviršydamas naudotojas gali atlikti operacijas per mėnesį.
30. CKU/KU, atsižvelgiant į naudojamą atpažinimo priemonę, taiko šiuos bendruosius operacijų limitus:
  - 30.1. trečiųjų šalių išduotai mobiliojo elektroninio parašo priemonei:
    - 30.1.1. vienos dienos operacijų limitas – 5000 EUR;
    - 30.1.2. vieno mėnesio operacijų limitas – 10 000 EUR.
  - 30.2. trumpąja (SMS) žinute gaunamam kodui:
    - 30.2.1. vienos dienos operacijų limitas – 1000 EUR;
    - 30.2.2. vieno mėnesio operacijų limitas – 5000 EUR.
31. Operacijų limitai netaikomi, jeigu naudotojas atlieka mokėjimus tarp kliento sąskaitų CKU, perka ar parduoda valiutą, moka komunalinius ir kitus mokesčius.
32. Esant kliento prašymui ir poreikiui CKU/KU Administracijos vadovas įsakymu patvirtina konkrečiam klientui taikomą operacijų limitą.

VI. KLIENTO/KLIENTO ĮGALIOTO ASMENS AUTENTIŠKUMO PATVIRTINIMO PROCEDŪRA

33. Siekiant užtikrinti saugų operacijų atlikimą ir kliento/kliento įgalioto asmens autentiškumo patikrinimą, klientui/kliento įgaliotam asmeniui CKU/KU suteikia ir/ar reikalauja pateikti:
  - 33.1. atpažinimo kodą; tai unikali skaitmenų seka, kuri naudojama asmens tapatybei nustatyti registruojantis Sistemoje;
  - 33.2. pradinį slaptažodį; tai unikali raidžių, skaitmenų ir (ar) simbolių seka, kuri naudojama asmens tapatybei patvirtinti registruojantis Sistemoje ir kurią klientas/kliento įgaliotas asmuo privalo pakeisti pirmą kartą prisijungęs prie Sistemos;
  - 33.3. slaptažodį; tai kliento/kliento įgalioto asmens sugalvotas slaptažodis, kuris naudojamas kiekvieno prisijungimo metu. Reikalavimai slaptažodžio sudarymui sudaromi remiantis geriausia praktika (ne mažiau 8 ženklai, bent viena didžioji ir bent viena mažoji raidė lotyniška raidė, bent vienas skaičius ir bent vienas simbolis) ir nurodyti <https://e.kreda.lt> ;

- 33.4. trumpąją žinute (SMS) gaunamą kodą; tai CKU/KU trumpąja žinute siunčiamas vienkartinis kodas, kurį klientas/kliento įgaliotas asmuo gauna į mobiliojo ryšio telefono numerį, kurį klientas/ kliento įgaliotas asmuo nurodė sutartyje kiekvieną kartą, kai jis pageidauja būti atpažintas prisijungus prie sistemos. Šis kodas yra skirtingas kiekvieno prisijungimo prie sistemos, mokėjimo nurodymo pervesti lėšas ar sutarties pasirašymo metu. Klientas/kliento įgaliotas asmuo pasirašydamas sutartį pateikia galiojantį (aktyvų), išimtinai jam priklausantį ir jo naudojamą mobiliojo ryšio telefono numerį, į kurį pageidauja gauti trumpąją (SMS) žinute gaunamą kodą arba,
- 33.5. trečiųjų šalių išduotą saugią mobiliojo elektroninio parašo priemonę (mobilųjį parašą).
34. Kliento/kliento įgalioto asmens autentiškumas laikomas patvirtintu, jei klientas/kliento įgaliotas asmuo teisingai panaudojo prisijungimo duomenis ir CKU/KU išduotą identifikavimo priemonę arba paties kliento/kliento įgalioto asmens pasirinktą identifikavimo priemonę.
35. CKU/KU pripažįsta ir laiko kliento/kliento įgalioto asmens pasirašytais bei patvirtintais sistema gautus mokėjimo nurodymus apie kliento sąskaitose esančių lėšų panaudojimą, jei autentiškumas buvo patvirtintas CKU/KU išduota arba kliento/kliento įgalioto asmens pasirinkta identifikavimo priemone.
36. CKU/KU turi teisę savo nuožiūra nustatytais atvejais kliento/kliento įgalioto asmens CKU/KU pateiktais kontaktiniais duomenimis mobiliojo ryšio telefonu paprašyti papildomai patvirtinti pateiktų operacijų inicijavimą. Jeigu nurodytais kontaktiniais duomenimis klientas/kliento įgaliotas asmuo nepasiekiamas arba minėtos operacijos nepatvirtina, CKU/KU turi teisę tokios mokėjimo operacijos nevykdyti kaip neautorizuotos.
37. Laikoma, kad kliento/kliento įgaliotas asmuo yra tinkamai atpažintas, kai CKU/KU sistemoje nustatyta tvarka naudodamas tinkamas atpažinimo priemonės pateikia mokėjimo nurodymus, pranešimus, prašymus, patvirtinimus, kitus dokumentus, atlieka veiksmus susijusius su sutarties pasirašymu. Visi šiame punkte išvardinti veiksmai pripažįstami, laikomi pasirašytais ir patvirtintais, turinčiais tokią pat teisinę galią kaip ir rašytiniai dokumentai, pasirašyti ranka, o juridinių asmenų atveju patvirtinti ir antspaudu, jei toks yra numatytas juridinio asmens registravimo dokumentuose (pvz. Įstatuose) ir yra leistini kaip įrodinėjimo priemonė sprendžiant ginčus.

VII. CKU/KU IŠDUOTOS IR/AR KLIENTO/KLIENTO ĮGALIOTO ASMENS PASIRINKTOS IDENTIFIKAVIMO PRIEMONĖS KONFIDENCIALUMAS IR BLOKAVIMAS

38. Klientas privalo užtikrinti, kad paslaugomis, teikiamomis sistema, CKU/KU išduota ir/ar kliento/kliento įgalioto asmens pasirinkta identifikavimo priemone naudotųsi tik pats klientas ir jo įgaliojimus turintys Unijai pranešti (nurodyti) naudotojai, laikydamiesi Lietuvos Respublikos teisės aktų ir kliento juridinio asmens vidaus norminių aktų, reglamentuojančių atsiskaitymą ir disponavimą lėšomis.
39. Siekiant užtikrinti saugumą ir tai, kad operacijų sąskaitoje negalėtų atlikti kliento neįgalioti asmenys, kliento turimos identifikavimo priemonės ir kliento prisijungimo duomenys turi būti žinomos tik klientui/kliento įgaliotam asmeniui, kuris (-ie) privalo rūpestingai jas saugoti (nelaikyti kartu visų CKU/KU išduotų ir/ar kliento pasirinktų identifikavimo priemonių, nerašyti prisijungimo duomenų ant slaptažodžių kortelės ir pan.). Klientas/kliento įgaliotas asmuo jokiais atvejais neturi teisės perduoti tretiesiems asmenims CKU išduotos identifikavimo priemonės, leisti jiems sužinoti konkrečių identifikavimo kodų, slaptažodžių, prisijungimo prie sąskaitos duomenų. Kliento/kliento įgalioto asmens pasirinktos identifikavimo priemonės naudojimo tvarką reglamentuoja minėtą identifikavimo priemonę išdavusi trečioji šalis.
40. CKU/KU nedelsiant blokuoja Kliento/kliento įgalioto asmens naudojamą sistemą, jei:
- 40.1. yra objektyviai pagrįstos priežastys, susijusios Sistemos ir/ar identifikavimo priemonių ir/ar prisijungimo duomenų saugumu, įtariamam neautorizuotam ar nesąžiningam naudojimuisi Sistema arba su labai padidėjusia

rizika, kad Klientas gali nesugebėti tinkamai įvykdyti savo mokėjimo įsipareigojimo CKU/KU (įskaitant atvejus, kai naudojama mokėjimo priemonė, sudaranti galimybes pasinaudoti CKU/KU suteikiamu kreditu);

- 40.2. Klientas nesilaiko elektroninių paslaugų sutarties sąlygų;
- 40.3. CKU/KU sužino apie identifikavimo priemonių ir/ar prisijungimo duomenų vagystę ar praradimą, CKU/KU įtarus ar sužinojus apie identifikavimo priemonių ir/ar prisijungimo duomenų neteisėtą įgijimą arba neautorizuotą jų naudojimą, taip pat apie faktus ar įtarimus, kad identifikavimo priemonių duomenis ir/ar prisijungimo duomenis sužinojo arba jais gali pasinaudoti tretieji asmenys, CKU/KU turi pagrįstų įtarimų, kad Sistema ir jos pagalba prieinamose Kliento sąskaitose esančiomis lėšomis ar valdomomis mokėjimo priemonėmis gali neteisėtai pasinaudoti tretieji asmenys arba kad Sistema gali būti naudojama ar yra panaudota nusikalstamai veikai vykdyti;
- 40.4. Klientas to pareikalauja (praradus ar sugadinus kliento prisijungimo duomenis, iškilus grėsmei, kad kliento prisijungimo duomenis gali sužinoti arba sužinojo tretieji asmenys, atsiradus kitoms priežastims, dėl kurių klientas/kliento įgaliojimas negali naudotis sistema);
- 40.5. Klientui/kliento įgaliojant asmeniui sistemoje 5 (penkis) kartus neteisingai panaudojus CKU/KU išduotą ar kliento/kliento naudotojo pasirinktą identifikavimo priemonę ir (ar) pagrįstai kylant įtarimams, kad mokėjimo nurodymus kliento/kliento įgaliojimo asmens vardu gali pateikti (pateikia) tretieji asmenys.
- 40.6. Lietuvos Respublikos teisės aktuose, CKU/KU bendrosiose paslaugų teikimo taisyklėse, elektroninių paslaugų teikimo sutartyje, atsiskaitomosios sąskaitos sutartyje ir kituose CKU/KU finansinių paslaugų teikimą reglamentuojančiuose vidaus dokumentuose (su kuriais Klientas yra supažindintas) numatytais atvejais.
41. Kliento prašymai blokuoti naudojimąsi sistema pateikiami CKU/KU. Prašymai blokuoti kliento/kliento įgaliojimo asmens pasirinktą identifikavimo priemonę pateikiami minėtą priemonę išdavusiam trečiajam asmeniui. Prašymą pakeisti CKU/KU išduotą identifikavimo priemonę ir/ar kliento prisijungimo duomenis klientas turi pateikti raštu, atvykęs į CKU/KU.
42. CKU/KU panaikina naudojimosi Sistema blokavimą, kai nebelieka blokavimo priežasčių ir, jei blokavimas buvo atliktas Kliento iniciatyva, CKU/KU gauna atitinkamą raštišką Kliento prašymą.
43. CKU/KU neatsako už Kliento nuostolius, patirtus dėl naudojimosi Sistema blokavimo, jei toks blokavimas buvo atliktas šių Taisyklių nustatyta tvarka ir esant Taisyklių 40 punkte nustatytoms sąlygoms.

VIII. PAPILDOMA INFORMACIJA

44. Klientai įsipareigoja laikyti paslapyje CKU/KU suteiktus atpažinimo priemones, slaptažodžius, jų neužsirašyti ir jokia kita forma neatskleisti ar nepadaryti jų prieinamų tretiesiems asmenims.
45. Klientas yra atsakingas už nuolatinį savo kontaktinių duomenų atnaujinimą CKU/KU nustatyta tvarka ir terminais.
46. Klientas juridinis asmuo įsipareigoja nedelsdamas informuoti CKU/KU apie prokūros (įgaliojimo) atšaukimą, jei prieš tai prokūra buvo pateikta CKU/KU.
47. Klientas įsipareigoja užtikrinti, kad naudojantis kompiuterine, programine ar kitokia įranga, kuria jungiamasi prie Sistemos, būtų laikomasi visų įmanomų saugumo priemonių, įskaitant antivirusines programas, ir yra atsakingas už visas pasekmes, atsiradusias dėl nepakankamo Kliento kompiuterinių ar kitų sistemų apsaugos.
48. Jei buvo pažeistas programinės įrangos ir duomenų, būtinų naudotis Sistema saugumas, Klientui, atvykusiam į CKU/KU, jo prašymu išduodama nauja atpažinimo priemonė ir prisijungimo prie Sistemos slaptažodis.
49. CKU/KU turi teisę tikrinti CKU/KU pateiktus Kliento pranešimus ar kitus dokumentus, siunčiamus į CKU/KU Sistema, ir, radęs techninių arba loginių klaidų, taip pat nustatęs, kad sąlygos prieštarauja teisės aktams, turi teisę atsisakyti vykdyti sąlygas. Apie tokį atsisakymą CKU/KU praneša Klientui per Sistemą.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50. Informacija apie naudojamą sistemą teikiama CKU/KU jos darbo laiku.
51. CKU turi teisę keisti šias Taisykles valdybos sprendimu ir tik iš anksto apie tai prieš 60 (šešiasdešimt) kalendorinių dienų viešai paskelbusi ir/ar patvariaja laikmena informavusi visus klientus. Laikoma, jog klientas sutinka su šiais pakeitimais, jeigu jis iki pakeitimų įsigaliojimo dienos CKU/KU nepraneša, kad su jais nesutinka. Jei klientas nesutinka su pakeitimais, jis turi teisę nedelsdamas ir nemokėdamas jokio komisinio atlyginimo nutraukti elektroninių paslaugų teikimo sutartį iki dienos, kurią bus pradėti taikyti pakeitimai. Pranešdama apie Taisyklių pakeitimą patvariaja laikmena, CKU/KU užtikrina, kad
- 51.1 interneto svetainė, kurioje skelbiama informacija apie pakeitimus, leidžia Klientui saugoti jam asmeniškai skirtą informaciją taip, kad per reikiamą laiką jis galėtų prie jos prieiti ir atgaminti nepakitusią, o CKU/KU neturėtų galimybės vienašališkai keisti jos turinio; ir
- 51.2. perduodama šią informaciją CKU/KU imasi aktyvių veiksmų, skirtų Klientui pranešti, kad minėta informacija pateikta interneto svetainėje ir galima su ja susipažinti (teikia pranešimus per Sistemą, elektroniniu paštu, paštu ar kitu su Klientu sutartu būdu ir juos skelbia savo ir savo narių kredito unijų interneto svetainėse).
52. Šios Taisyklės įsigalioja kiekvienoje KU sėkmingai išmigravus iš i-Kubas bankinės sistemos į eLkus bankinę sistemą.

Priedas Nr.1 : Internetinio banko saugumo reikalavimai (skelbiami internetiniame psl.)